

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Hogyan segíti az MTVSZ Közösségi Energia programja a hazai energia kezdeményezéseket, kiemelten önkormányzatoknál?

**Botár Alexa, éghajlat-energia
programvezető, MTVSZ**

Mitől számít egy kezdeményezés közösséginek? *Közösségi /energia/* kritériumok

1. Lakosok bevonásával tervezett&futó program (pl. állampolgári ill. közösségi tulajdon, működtetés)
2. Konkrét helyi és/vagy társadalmi előnyök – pl. hozzájárul a közösség élelmiszer v. energia önellátásához
3. Demokratikus, szövetkezeti vagy más közösségi struktúra
4. A környéken élők (is) részesülnek előnyeiből
5. A profitból a tagok/közösség (is) részesül vagy más közösségi */energia/rendszerbe* forgatják vissza
6. */Energiatakarékosságon, -hatékonyságon vagy megújuló energián alapuló beruházás/*

A közösségi energia kezdeményezések előnyei (hasonló lista a közösségi élelmiszer kezdeményezésekre)

1. **A tiszta energia nagyobb társadalmi támogatottsága** (Id. dán közösségi szélerőművek a NIMBY ellen)
2. **A tiszta energia növekvő pénzügyi támogatottsága**
3. **Nagyobb tudatosság** (ismeretek – támogatottság)
4. **Alacsonyabb kibocsátások** (Tanulmányok szerint a közösségi megújuló energia lehetséges értéke 3500MW és 5270MW közé tehető Európában)
5. **Az energiaszükséglet csökkentése**
6. **Anyagi előnyök a közösségek számára** (Id. kisléptékű támogatási rendszerek pl. beruházási klubok, szövetkezetek)
7. **Csökkenő energiaszegénység** (Ha a közösségek tulajdonában van saját energiaszükségletük előállításának eszköze, jobban befolyásolhatják a költségeket, és nem vagy csak jóval kevesebbet kell csak fizetniük az energiavállalatoknak,)
8. **Erősebb közösségek** (egymást követik a beruházások)
9. **Olcsóbb energia mindenki számára** (a szél-, nap- és vízenergia költségében nincs „tüzelőanyag” elem. Németo.: a rövid távú elektromos energia piaci árak: 2011 viszonyítva 2007-hez: -40%, fő ok: megnövekedett napenergia termelés)

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

Hazai közösségi kezdeményezések

Energia - komplexebb, tökeigényesebb

- ☐ Zömében EU-s ill. norvég támogatású, önkormányzati koordinálású projektek ld. Mórahalom, Újszilvás, Parasznya stb.
- ☐ Pornóapáti falu-fűtőmű, bio brikett program
- ☐ Klasszikusabb: miskolci virtuális erőmű, vépi szélerőmű
- ☐ EKA: nyíregyházi szalmaház-építő szaki csapat + közösség képzések

Élelmiszer — kicsi/nagy, elterjedtebb

- ☐ Rövid élelmiszerlánc, élelmiszer-önrendelkezés, vásárlói és termelői/gazdasági közösségeket összekötő helyi v. régiós programok
- ☐ Pl. falubolt, tájbolt a környéki termelők áruival; mozgóbolt, szatyor/doboz rendszer és más vásárlói közösségek, termelői/bio piac, gazdakörök

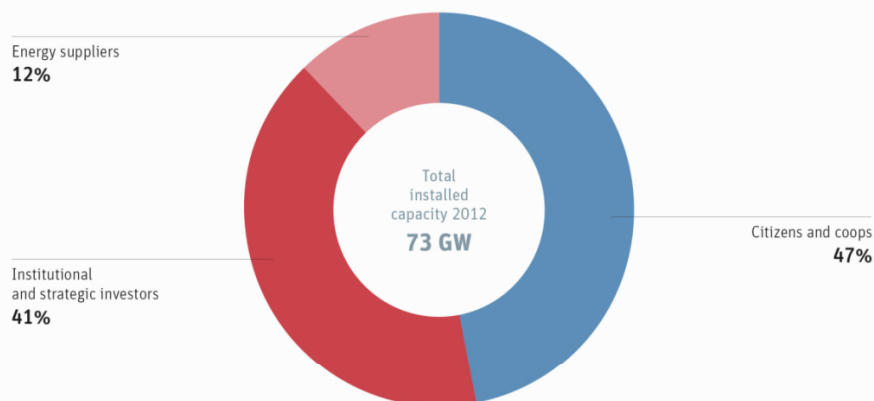
Európai példák – Közösségi energia és energiaellátás Németo.-ban

- „Hogyan érjük el az energiaellátás biztonságát, csökkentjük az energiaszegénységet és biztosítuk hatékonyan az alacsony kibocsátású gazdaság felé az átmenetet, hogy közben a közösségek és a környezet szempontját is figyelembe vesszük?”
- Német ‘Energiaátmenet’ (kék= egyének/közösségek hajtják)
 - RES törvény: a megújulók hálózatba juttatása prioritás
 - 1,5 millió lakos háztetőjén napelem, 44 közösségi közmű (önkormányzaté)
 - Schoenau: EWS szövetkezet: 3500 tag, 150000 vásárló, önkorm. tulajdonú hálózatok

German energy transition is a democratic movement

Ownership of renewables in 2012

Source: AEE, www.unendlich-viel-energie.de

Renewables create more jobs than conventional energy does

Employment in Germany in renewable and conventional energy sectors, 2005-2011

Source: BMU, BMWI

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

További európai példák - energiatakarékossági és megújuló elem ált. együtt

- **Brixton Solar, UK:** energiaszegénységre válaszul; a projekt „megtakarítás szerinti fizetési rendszer”-ben működik = a lakók bérleti díjuk részeként osztoznak a napelem-beruházás költségeinek visszafizetésében.
- **Brno, CZ:** A lakások energiahatékonysági felújításához a pénzt a lakásszövetkezetek kölcsönözték, a jövőben a lakóktól befolyó megtakarítások ellenében.
- **Spanyolo.:** El Pomar három lakónegyedének lakossága beleegyezett, hogy 20 évig napelemek legyenek a tetőiken. Cserébe a lakók melegvizet kapnak és villanyszámlájukat a Katalán Lakásügynökség fedezi.

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

Európai példák – a Közösségi Energia program által feltártak

**EE- energiatakarékosági/hatékonysági ,
RES – megújuló energiás beruházás**

Ld. www.communitypower.eu / inspiring stories

Közösségi Energia program példái

- 2500 megújuló energia szövetkezet 16 európai országban
- Ecopower.be: 23 alkalmazott, 50ezer tag
- Brixton Solar: szövetkezet, bevétel 20%-a a közösségi energiahatékonysági /EE/ alapba megy – tagok döntenek, milyen EE-re fordítsák
- Spanyol SOM energiaszövetkezet: 18ezer áram-szerződés
- Skócia: 2020-ra 500MW közösségi megújuló energia cél, mára 300 MW. Helyi energiaügynökség - Local Energy Scotland konzorcium, mint projekt inkubátor tervezéstől-pályázáson át-megvalósításig: egyablakos community and renewable energy scheme (CARES) rendszer <http://www.localenergyscotland.org>
- Első lengyel energiaszövetkezet: tagja 2 ESCO, 4 önkormányzat, 15 (0,5-1 MW) biogáz-erőmű egy autonóm hálózatban
- Dánia: megújuló energia törvény: (25 m magasság feletti) szélerőmű-fejlesztés min. 20%-a helyi tulajdonú kell legyen, 4,5 km-en belülieknek az első 50 részvény opciója
- Ny-EU: közösségi energia mint módszer, eszköz sokszor szerepel a helyi energia akciótervekben (Local Energy Action Plan)

Európai példák tanulságai: Mi kell hozzá?

- ***megújuló és közösségi energia célszámok***
- ***támogatás- és hitelbiztosító intézmények, pl. nemzeti közösségi energiaügynökségek (info, projektek, engedélyek)***
- ***igazságos és megbízható támogatási rendszerek kialakítása a megújuló energiáknak – hálózati elérés normál áron, évekre garantált minimum ár***
- ***a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának átirányítása a megújuló energiákra***
- ***a megújuló energiákat előnyben részesítő hálózati infrastruktúra és fejlesztés***

- **Fenntartható projektek: EE és RES együtt**
- **Nem magában álló projekt, hanem átfogó közösségi fejlesztéspolitika része**
- **A finanszírozás mellett a közösségépítés szempontja**
- **Előkészítés támogatása a tervezés, működés mellett**
- **Struktúra, koordináció fontossága**
- **Minél nehezebb helyzetű a célcsoport, annál több tanácsadás, koordináció (ld. Sok kis projekt vs. Klaszter, de lakásszövetkezethnél a vétőjog...**
- ***EE-t nem tekintik asset-nek; hitel v. hitelgarancia hiánya***
- ***Min. 30% intenzitás, de 100% visszatérítendő még jobb***

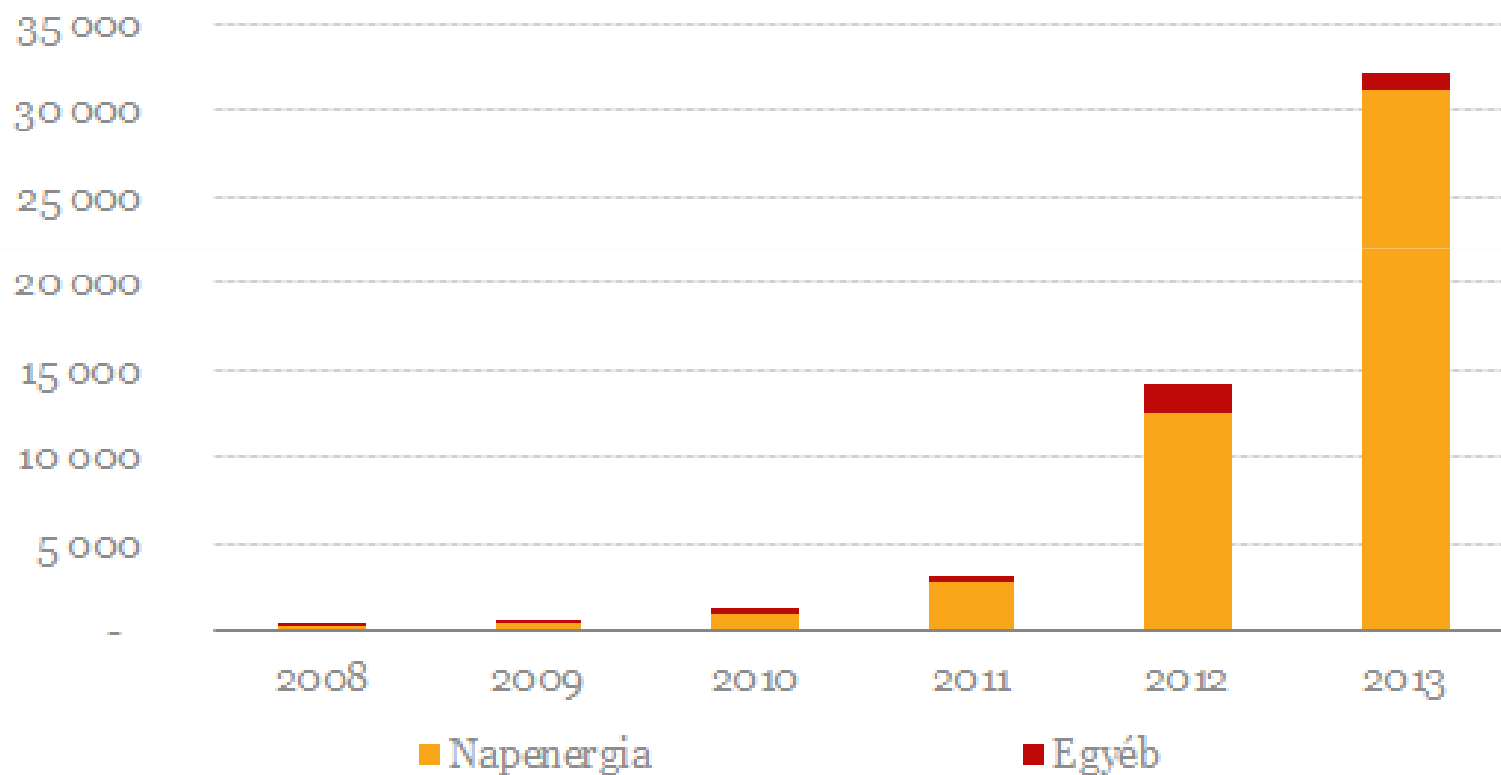

MTVSZ által koordinált hazai Közösségi Energia program – Így lehet bekapcsolódni

- **Program tevékenységei: id.mtvshu/kozossegi_energia**
Jogi-pénzügyi javaslatok és érdekérvényesítés, lakossági szemléletformálás (fórumok, kiadványok), kezdeményezések elősegítése együttműködésekkel, szövetségesek toborzásával ill. részvétel néhány minta beruházás tervezésében, megvalósításában (önkormányzati együttműködésben is)
- **Bekapcsolódási lehetőségek pl.:**
 - Hírt adni esetenként felületeinken a programról
 - Részt venni program eseményeken ill. előadást stb. biztosítunk a programnak egyes rendezvényeinken
 - Részt venni a program érdekérvényesítő, döntéshozókat meggyőző munkájában (pl. közös nyílt levél aláírása)
 - Aktívan bekapcsolódni a program szövetséges-hálózata munkájába (érdekérvényesítés; egy új közösségi energia és/vagy élelmiszer kezdeményezés/projekt/szövetkezet tervezésében, alakításában segítség vagy részvétel)

A hazai HMKE-k beépített teljesítményének az alakulása (kW)

Forrás: MEKH, Portfolio

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Hogyan segíti az MTVSZ Közösségi Energia programja a hazai energia kezdeményezéseket, kiemelten önkormányzatoknál?

Magyar Természetvédők S... × +

mtvsz.hu/kozossegi_energia

Keresés

- Hírek
- Archívum
- Aktuális programok
- Bankfigyelő
- Környezeti nevelés
- Élelmiszerbiztonság
- Regionális politika
- Kereskedelmi egyezmények
- Fejlesztés Európai Éve 2015

Sajtó

Kiadványok

Videók

Eredményeink, sikereink

Tagszervezetek

Társzervezetek

Önkéntesség

Támogatóink

Hírek

Petíciók

Galéria

Hírlevelek

Partnerek, ajánlások

Saját weboldalaink

ELÉRHETŐSÉGEINK

1091 Budapest, Üllői út 91/b.
Telefon: (1) 216-7297
Telefax: (1) 216-7295
info@mtvsz.hu
adószám: 19014654-2-43
bankszámlaszám: 11709002 - 20120887

LEGRISSEBB KIADVÁNYOK

Hazai közösségi, önkormányzati megújuló energia projektek (2015)

A térképeken a színes pontokra kattintva talál részleteket az adott projektről.

Nagyobb térkép

- napelem: piros
- napkollektor: sárga
- biomassza: zöld
- vízenergia: kék
- szél: fehér
- hőszivattyú: lila
- biomassza + napkollektor: barna
- hőszivattyú + napelem: türkiz
- napkollektor + napelem: szürke

FORRADALOMHOZ!
Energia-rendszerváltás az emberekért

**POSZTOTT
KÉPEK?**

Kvízjáték
Játssz most!

KÖZÖSSÉG

Olvasz minket a Facebookon!

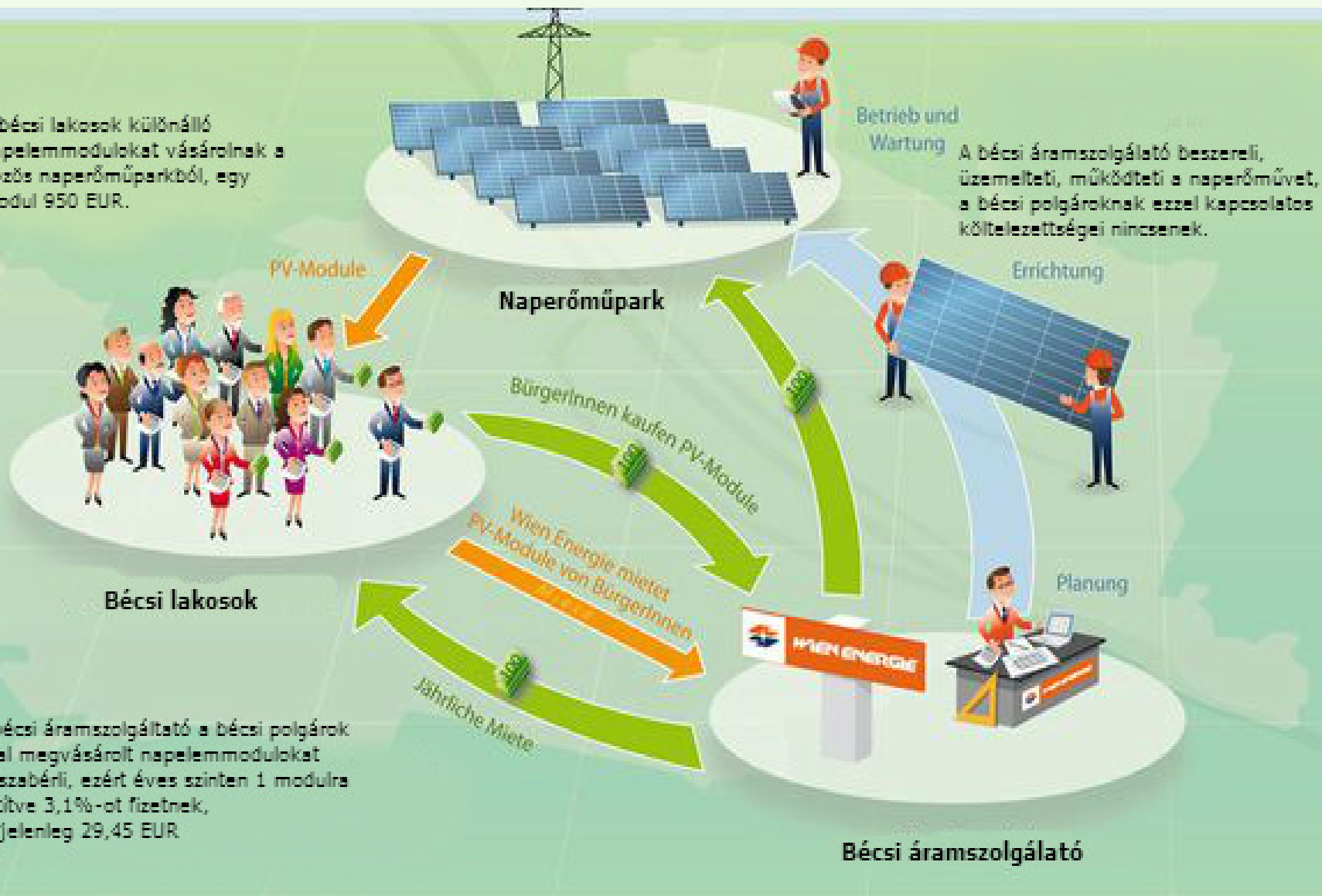
Kövessz minket a Twitteren!

Windows taskbar: 2015.12.01. 20:16

A bécsi Energy Wien rendszere

A bécsi lakosok különálló napelemmodulokat vásárolnak a közös naperőműparkból, egy modul 950 EUR.

A bécsi áramszolgáltató a bécsi polgárok által megvásárolt napelemmodulokat visszabérli, ezért éves szinten 1 modulra vetítve 3,1%-ot fizetnek, ez jelenleg 29,45 EUR.

Hazai önkormányzatok és napelemes rendszerek

- **Lakossági köz.E: előny: jól skálázható, szeml.formáló hatás; hátrány: magas fajlagos ktg., önkormányzat nem lehet sem hitelező, sem energiaszolgáltató. Ezért: szerelési képzések, szolár kataszter stb.**
- **Naperőmű: K-NY, gazdasági optimum az 500 kWp**
- **a napenerőművel termelt villamos energiáért kapható (~32,14 Ft nettó támogatott ár: csak KÁT rendszerben (1-1,5 éves procedúra) érhető el.**
- **50 kWp teljesítményig csak az ún. szaldós elszámolással lehet a ker. villany árát „visszanyerni” - ehhez min. éves fogyasztás = termelt áram.**
- **A fogyasztási helyek nem összevonhatók, csak a megtermelés helyén adódó fogyasztás váltható ki**
- **A SunMoney finanszírozási rendszer Nemesvámoson**

ICLEI-COPOWER műhely tanulságai (Bp., 2015.05.05)

- **Kihívások: pályázati dömping & menetrend, utófin., lock-in,**
- **Akadályok: helyi szabályozás rugalmatlan, energia stratégia más prioritásai**
- **Lehetőségek: Helyi pénzek, közfogl-szociális szöv. –ben önkormányzat, 71 millió nm háztető, ESCO modellek,**
- **Javaslatok: energetikai fejlesztések integrálása helyi gazdaságba (Pusztasövény), tervezés támogatása - műszaki terv előkészítés; standard-berendezéslista, Zöld bank?, helyi energiaügynökségek?**

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

**KÖZÖSSÉGI
ENERGIA**

Köszönöm a figyelmet!

www.mtvsh.hu/kozossegi_energia

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Wir sind EnergiebürgerInnen!

AKTIONSAUFTRUF ENERGIEBÜRGERINNEN INITIATIVE CHARTA MITMACHEN NEWS PRESSE KONTAKT

Charta unterzeichnen: Die Wende – Energie in Bürgerhand

Schon heute wird ein Großteil der Erneuerbaren Energien von Bürgern selbst produziert. Das schützt zwar Umwelt und Klima, ist der alten Energiewirtschaft aber ein Dorn im Auge, denn sie verliert Marktanteile. Damit die Bürger-Energiewende so erfolgreich wie bisher weiter gehen kann, haben wir die Kampagne „Die Wende – Energie in Bürgerhand“ gestartet. Mit einer Charta bekennen wir zur Energiewende in Bürgerhand! 100%. Dezentral. Gerecht.

Unsere Ziele

- Die dezentrale Energiewende mit den Bürgern stärken
- Gewinne und Kosten der Energiewende gerecht verteilen
- Mehr Bürgerbeteiligung bei Planungen und Investitionen
- Energieversorgung sicher, klimafreundlich, ökologisch und dezentral gestalten
- Erneuerbare Energien ausbauen und Energieeffizienz steigern

ganze Charta lesen

Unterzeichnen Sie die Energiewende-Charta, werden Sie Teil der Bewegung für eine sichere und zukunftsfähige Energiepolitik!

11506

EnergieBürgerInnen haben bereits die Charta unterzeichnet.

Die letzten 3 Unterzeichner:

- **thilo thellen**, oldenburg
- **Manfred Kuechler**, Weilheim Kreis Waldshut
- **Klaus Hansen**, Risum-Lindholm

Mein Beitrag

Was tun Sie für die Energiewende? Beschreiben Sie es kurz und laden Sie Foto hoch! Herzlichen Dank.

Eintragen

Campaigns About us Get Involved News Resources

Home > Campaigns > Energy > Community energy guide

Campaigns

- Food and Farming
- Transport
- Waste
- Climate change
- Energy

Energy

Like 11 Tweet 4 +1 0

Community energy guide

4 August 2011

Set up a renewable energy scheme, and your community could earn money as well as help tackle climate change. Here's a simple guide to help get you started with a local energy project in Wales.

© Kat Nicholson

Step 1: Identify your resource

Identifying which renewable energy resources in your area can be usefully harnessed requires specialist knowledge. If you don't have this available, it's a good idea to get help at this early stage. The right advisor could also guide you though finding funding and choosing an installation provider.

The following are some not-for-profit organisations that could help you:

- **Gwent Energy Community Interest Co**, Gwent (solar PV & wind)
- **Green Valleys Project**, Crickhowell, Powys (hydro)
- **Awel Aman Tawe**, Cwmlynfell, Neath Port Talbot (wind)

There are also a number of commercial companies in Wales who can help, such as **Dulas** in Machynieth and **Seren Energy** in Clydach.

Wind

Quick links

- Press releases
- Local groups
- Join our mailing list
- Join

Green Action magazine

Community Energy Scotland

Member log-in Search Site Can you sponsor our work?

Get more by becoming a member **Register now**

Home About Us / Membership / What We Deliver / Innovation / News and Tenders / Project Database / Contact Us

Installed Capacity

Total Annual Community Benefit per annum (£)

Community Benefit Register Live!

Community Benefits from Renewables: Scottish Government Register and Guidance

RECENT EVENTS

Missed our annual conference or Scottish Government's joint venture day? All the event details are here!

SCOTLAND'S COMMUNITY ENERGY CHARITY

Community Energy Scotland is Scotland's only national charity dedicated to supporting communities to develop

Support Programmes

- Scottish Government Community and Renewable Energy Scheme
- HIE Community Renewable Energy Support Programme
- BIG Lottery Growing Community Assets

YOUR PROJECTS

Find out about other projects in your area here

- Applecross Community Hydro
- Durness Community House Energy Efficiency Project
- Findon Hall Culbokie Biomass and Solar Project
- Invergordon Bowling Club Energy Efficiency

Middelgrundens Vindmøllelaug

Offshore Wind Farm outside the Harbour of Copenhagen

Nye forsikringsforhold

04.16.13

Efter grundig overvejelse og dialog med vores forsikringselskab, har Middelgrundens Vindmøllelaug indgået en ny forsikringsaftale. Dette medfører, at vi

Right now

Follow the wind farm's power production online.

Wind Power Links

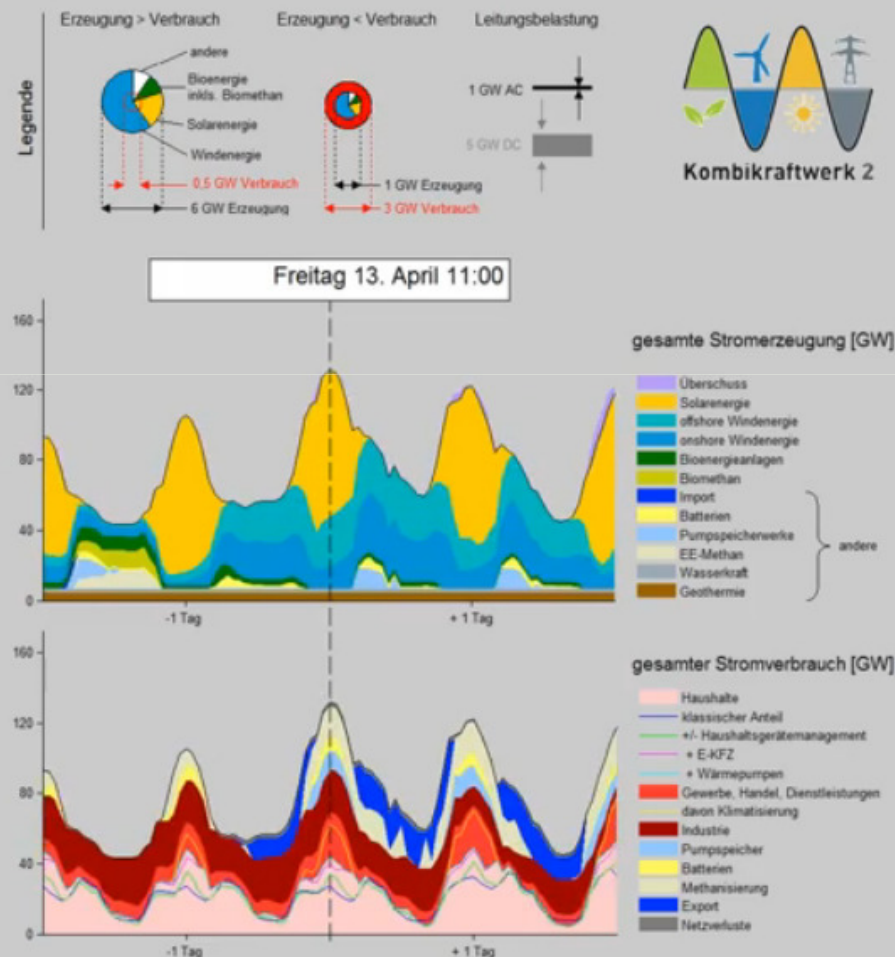
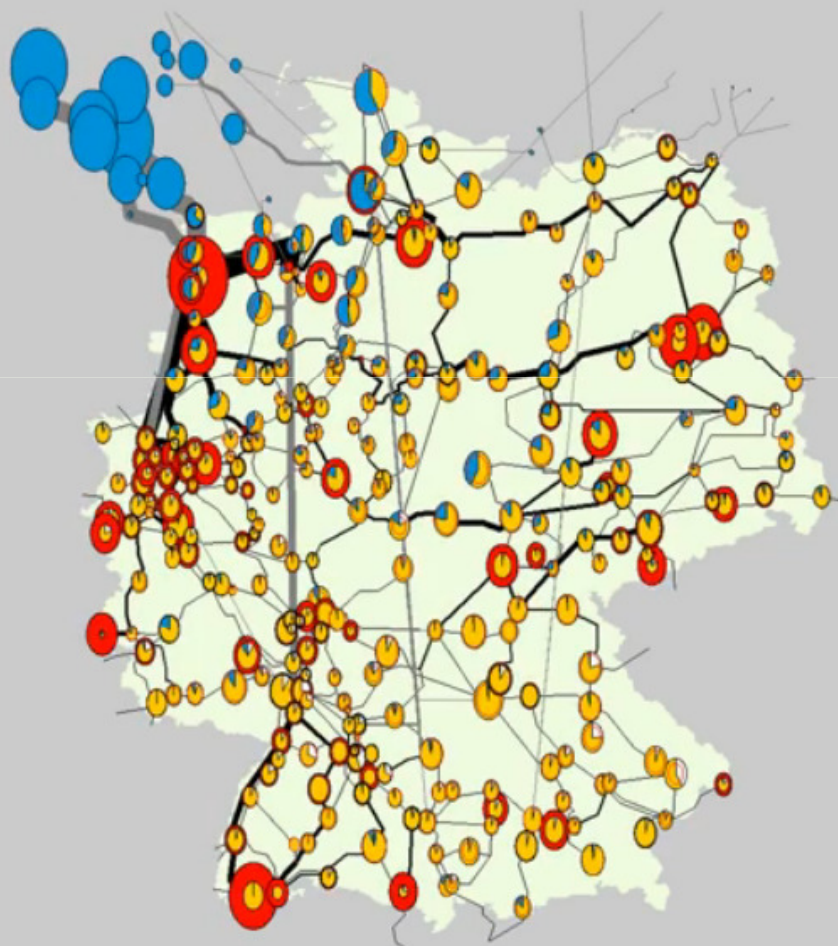
- [Danish Windindustry](#)
- [Climate Institute](#)
- [Danish Wind Turbine Owners Association](#)
- [Wind Power Monthly Magazine](#)
- [Hvidovre Wind Turbine Cooperative](#)
- [REScoop.eu](#)

268.355 visitors since March 1st 2003

A német áramhálózat 'intelligenssé' tétele jól halad

Stromerzeugung, -verbrauch und -transport bei 100% erneuerbaren Energien

A német áram ára fokozatosan csökkent (RES hatás)

Preisentwicklung an der Strombörse

Terminmarkt Jahresfuture (01.01.2007 – 22.05.2013)

Quelle: EEX